

System szkolno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi funkcjonujący w Jaworznie (szkolnictwo specjalne i integracyjne) pozwala na objęcie opieką, a następnie edukacją osób niepełnosprawnych od pierwszych miesięcy życia do ukończenia 24 lat (dotyczy to osób skierowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną ze względu na upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego, umiarkowanego lub znacznego z zaburzeniami sprzężonymi oraz częściowo dla osób w normie intelektualnej z zaburzeniami słuchu, widzenia lub ruchu). Dla osób z głębokim upośledzeniem umysłowym, Miasto Jaworzno w ramach istniejących w mieście placówek, oferuje wspomaganie terapeutyczno - rewalidacyjne do ukończenia przez nich 25 roku życia.

Placówki zajmujące się dziećmi i osobami niepełnosprawnymi w Jaworznie w poszczególnych grupach wiekowych to:

1. Dla dzieci w wieku od 0 do 3 lat, n/w podmioty działające poza systemem oświaty:
  - 1) Ośrodek Wczesnej Interwencji w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy ul Chopina prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Jaworzno,
  - 2) Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy (ZOZ) przy ul. Sulińskiego,
  - 3) Ośrodek Wczesnej Interwencji w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wychowawczym,

2. Dla dzieci w wieku od 3 do 7 lat:

- 1) Przedszkole Miejskie nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi w Jaworznie,
- 2) Przedszkole Miejskie nr 24 z Oddziałami Specjalnymi w Jaworznie – prowadzi oddziały dla dzieci niewidzących i niedowidzących oraz niesłyszących i niedosłyszących.

Poza zajęciami dla dzieci w oddziałach przedszkolnych prowadzone jest wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, również w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Jaworznie. Objęte są nim dzieci w wieku od 0 do 7. roku życia.

3. Dla dzieci w wieku od 7 do 13 lat:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 23 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym wraz z Zespołami Edukacyjno – Terapeutycznymi dla dzieci umiarkowanie i znacznie upośledzonych umysłowo oraz Zespołami Rewalidacyjno – Wychowawczymi dla osób głęboko upośledzonych umysłowo,
- 2) Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi.

4. Dla młodzieży w wieku od 13 do 16 lat:

- 1) Gimnazjum nr 12 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym wraz z zespołami edukacyjno – terapeutycznymi dla dzieci umiarkowanie i znacznie upośledzonymi umysłowo oraz Zespołami Rewalidacyjno – Wychowawczymi dla osób głęboko upośledzonych umysłowo,
- 2) Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych. *uw*

5. Dla młodzieży powyżej 16 roku życia:

- 1) Zasadnicza szkoła Zawodowa nr 7 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym kształcąca uczniów z lekkim upośledzeniem umysłowym w zawodach:
  - a) kucharz małej gastronomii,
  - b) pracownik pomocniczy obsługi hotelowej:

*Ogólnokształcąca -
cyd*

- 1) Szkoła Przynosząca do Pracy Specjalna w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym, kształcąca uczniów z upośledzeniem umiarkowanym lub znacznym oraz zaburzeniami sprzężonymi,
- 2) dwuletnie Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Specjalnym Ośrodku – Szkolno – Wychowawczym (rozpoczęło działalność 1 września 2009 r.).

W sierpniu zarejestrowane zostało w „Ewidencji Szkół i Placówek Niepublicznych” prowadzonej przez Prezydenta Miasta Niepubliczne Przedszkole dla Dzieci Niepełnosprawnych, dla którego organem prowadzącym jest Stowarzyszenia Rodzin na Rzecz Dzieci Sprawnych Inaczej w Jaworznie z siedzibą w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wychowawczym. W zamierzeniu przedszkole ma rozpocząć działalność z dniem 1 września b.r w wynajętych pomieszczeniach obiektu w/w Ośrodka. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy prowadzi, oprócz wyżej wymienionych szkół specjalnych również internat, w którym przebywają uczniowie pozbawieni opieki rodzicielskiej lub mieszkający poza Jaworzniem.

Opisana sieć szkół i placówek zajmujących się dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uzupełniona jest nauczaniem indywidualnym. Nauczanie indywidualne organizowane jest przez szkoły na podstawie orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Przeciętna liczba uczniów objętych tą formą kształcenia wynosi około stu uczniów, liczba godzin zajęć ok 1000. tygodniowo. 949 godzin zajęć tygodniowo to liczba porównywalna z liczbą godzin realizowanych w średniej wielkości szkole podstawowej. Dla porównania w Szkole Podstawowej nr 16 mającej 20 oddziałów realizowane są 882 godziny tygodniowo. Podkreśla się, że ciężar finansowania nauczania indywidualnego spoczywa na organie prowadzącym, ponieważ dla tych uczniów nie ma w subwencji oświatowej przewidzianych dodatkowych środków finansowych, tak jak w przypadku uczniów klas specjalnych lub integracyjnych. Mając na uwadze rozbudowane w Jaworzni szkolnictwo specjalne, widziane w kontekście, jednak dużej liczby godzin nauczania indywidualnego, należy rozważyć możliwość podjęcia działań, które pozwoliłyby na skierowanie przynajmniej części uczniów kształconych w tym systemie do szkół i placówek specjalnych. Nietypowe rozwiązanie organizacyjne dotyczące nauczania indywidualnego zostało zastosowane w odniesieniu do dzieci w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wychowawczym. Mają one lekcje na miejscu w Ośrodku. Zajęcia prowadzą z nimi, zależnie od wieku i rodzaju orzeczenia, nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 22, Gimnazjum nr 8 i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. Jest to rozwiązanie optymalne i funkcjonuje bez zakłóceń od kilkunastu lat.

W opisanym systemie oświatowo – wychowawczym dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi brakuje jeszcze w Jaworzni szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej oddziały integracyjne, np. liceum ogólnokształcącego lub technikum kształcącego w zawodach dostępnych dla osób niepełnosprawnych.